

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2020 година,
со извештај на независниот ревизор

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2020 година,
со извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

Страна

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3 - 5
КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ	6
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	7
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	8
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	9
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	10
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	11 - 40

Додатоци

Додаток 1 - Годишен извештај за работа на Групата

Додаток 2 - Консолидирана годишна сметка

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите и Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје што ги вклучуваат консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2020 година, консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината, консолидираниот извештај за паричните текови за годината што заврши тогаш, прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на ФЕРШПЕД АД Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија, објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на сèвкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Основа за мислење со резерва

1. Подружница во рамките на Групата нема извршено тест на обезвреднување на градежните објекти во согласност со МСС 36, Обезвреднување на средства, заклучно со 31 декември 2020 година. Врз основа на расположливата документација, ние не бевме во состојба да се увериме во потенцијалните ефекти врз вреднувањето на градежните објекти, како и за ефектот врз нето добивката и акумулираната добивка за годината што заврши на 31 декември 2020 година. Ревизијата изрази мислење со резерва за ова прашање во финансиските извештаи на Групата за 2019 година.
2. Ревизијата утврди дека на 31.12.2020 година Групата нема извршено проценка на објективната вредност на вложувањата во придружени друштва чија што сметководствена вредност изнесува 301.655 илјади денари. Индикатори за обезвреднување на вложувањата во придружени друштва постоја и во претходната година. Ревизијата изрази мислење со резерва за неизвршена проценка на објективната вредност на вложувањата во придружени друштва и за неизвршена проценка на објективната вредност на сите вложувања расположливи за продажба некотирани на берза во финансиските извештаи на Групата за 2019 година.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за можните ефекти описани во Основа за мислење со резерва - точка 1 и точка 2, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје заклучно со 31 декември 2020 година, како и финансиската успешност и паричните текови за годината што заврши тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Групата, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2020 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со MCP 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на ФЕРШПЕД АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2020 година.

Скопје, 21 април 2021 година

Овластен ревизор

Љупчо Пецев

Друштво за ревизија
ПЕЦЕВ РЕВИЗИЈА
ДООЕЛ Скопје

Управител

Љупчо Пецев

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
за годината завршена на 31 декември 2020 година**

во илјади денари	Белешки	2020	2019
Приходи од продажба	6	3.379.102	4.053.582
Останати приходи од работење	7	50.778	40.946
Промена на вредноста на залихите на готови производи и производство во тек	8	-7.548	-137.166
Потрошени материјали и ситен инвентар	9	-37.013	-103.435
Трошоци за вработените	10	-228.625	-315.145
Амортизација	14	-64.913	-71.362
Набавна вредност на продадени стоки		-210.095	-501.424
Останати расходи од работење	11	<u>-2.874.109</u>	<u>-2.924.464</u>
Добивка од работење		7.577	41.532
Финансиски приходи	12	6.849	17.708
Финансиски трошоци	12	<u>-4.270</u>	<u>-14.166</u>
Добивка пред оданочување		10.156	45.074
Данок на добивка		<u>-9.579</u>	<u>-16.801</u>
Добивка по оданочување		577	28.273
Добивка / загуба по оданочување што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)			
на матичното друштво		6.985	17.731
Неконтролирачко учество	23	<u>-6.408</u>	<u>10.542</u>
		<u>577</u>	<u>28.273</u>
Основна заработка по акција (во денари)	13	428	1.088

Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје ги усвои консолидираните финансиски извештаи на 23 март 2021 година и ги предложи на Собранието на акционери за одобрување

Генерален директор

Иван Петровски

**Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината завршена на 31 декември 2020 година**

во илјади денари	Белешки	2020	2019
Добивка по оданочување		577	28.273
Останата сеопфатна добивка / загуба			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања расположливи за продажба		-100	33
Ревалоризација на недвижности, постројки и опрема		6.663	-
Вкупно останата сеопфатна добивка / загуба		6.563	33
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		7.140	28.306
Вкупна сеопфатна добивка / загуба што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)		13.548	17.764
на матичното друштво		-6.408	10.542
Неконтролирачко учество	22		
		7.140	28.306

**Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за годината завршена на 31 декември 2020 година

во илјади денари	Белешки	2020	2019
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	14	623	4.986
Недвижности, постројки и опрема	14	1.725.786	1.701.963
Аванси за материјални средства		5.606	9.214
Вложувања во подружници и придружени друштва	15	301.655	301.655
Вложувања расположливи за продажба	16	93.012	181.786
Останати долгорочни средства	17	1.914	7.008
Вкупно		2.128.596	2.206.612
Тековни средства			
Залихи	18	15.087	27.644
Побарувања од купувачи	19	209.481	346.068
Останати краткорочни побарувања	20	29.519	14.198
Побарувања за краткорочни позајмици и депозити	21	12.310	112.043
Парични средства	22	142.038	135.177
Вкупно		408.435	635.130
ВКУПНО СРЕДСТВА		2.537.031	2.841.742
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал		677.426	677.426
Сопствени акции		-431.248	-431.248
Законски резерви		291.887	291.887
Ревалоризациони и останати резерви		591.442	584.879
Акумулирана добивка		766.282	847.696
Вкупно капитал и резерви што припаѓаат на сопствениците на матичното друштво		1.895.789	1.970.640
Неконтролирачко учество	23	246.788	257.513
Вкупно		2.142.577	2.228.153
Нетековни обврски			
Обврски по долгочини кредити	24	38.005	78.600
Останати долгочини обврски	25	2.084	2.138
Вкупно		40.089	80.738
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	26	207.231	292.287
Останати краткорочни обврски	27	118.532	121.440
Краткорочни финансиски обврски	28	28.602	119.124
Вкупно		354.365	532.851
Вкупно обврски		394.454	613.589
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		2.537.031	2.841.742

**Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
за годината завршена на 31 декември 2020 година**

2020 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2020 година	677.426	-431.248	291.887	584.879	847.696	1.970.640
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	6.985	6.985
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	6.563	-	6.563
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	6.563	6.985	13.548
Ефект од консолидациони промени во подружниците и од присоединување на подружници	-	-	-	-	-56.793	-56.793
Трансакции со сопствениците						
Отпис на позајмици од минати години	-	-	-	-	-6.991	-6.991
Ефект од вклучување на нова подружница во консолидација	-	-	-	-	-	0
Распределено за награди по одлука на акционер. собр.	-	-	-	-	-15.648	-15.648
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-8.967	-8.967
Состојба 31.12.2020 година	677.426	-431.248	291.887	591.442	766.282	1.895.789

2019 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2019 година	677.426	-431.248	291.887	584.846	1.831.571	2.954.482
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	17.731	17.731
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	33	-	33
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	33	17.731	17.764
Ефект од консолидациони промени во подружниците	-	-	-	-	31	31
Трансакции со сопствениците						
Отписи на вложув. расположл. за продажба, на позајмици од минати години и на залихи на готови производи	-	-	-	-	-931.907	-931.907
Ефект од вклучување на нова подружница во консолидација	-	-	-	-	-30.462	-30.462
Распределено за награди по одлука на акционер. собр.	-	-	-	-	-10.159	-10.159
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-29.109	-29.109
Состојба 31.12.2019 година	677.426	-431.248	291.887	584.879	847.696	1.970.640

**Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината завршена на 31 декември 2020 година

во илјади денари	2020	2019
А. Парични текови од деловни активности		
Добивка по оданочување	577	28.273
Амортизација на недвижности, опрема и нематеријални средства	64.913	71.362
Добивка / загуба од продажба и расходување и вредносно усогласување на недвижности, опрема и нематер. средства	332	-13.373
Добивка / загуба од продажба на вложувања расположливи за прод.	-840	-9
Ефект од присоединети и/или исклучени подружници	-	140
Вредносно усогласување на долгочини побарувања	500	-
Залихи	12.557	172.134
Побарувања од купувачи	136.587	13.233
Останати краткорочни побарувања	-15.321	22.864
Обврски спрема добавувачи	-85.056	-40.100
Останати краткорочни обврски	-11.430	33.937
Нето парични текови од деловни активности	102.819	288.461
Б. Парични текови од инвестициони активности		
Набавки на основни средства	-203.231	-53.665
Набавки на нематеријални средства	-150	-528
Аванси за материјални средства	3.608	-8.595
Прилив од продадени недвижности, опрема и нематер. средства	134.637	174.493
Прилив од останати долгочини средства	4.594	121
Прилив од краткорочни финансиски средства	92.742	1.470
Парични средства на ново консолидирана подружница на почеток на годината	-	327
Ефект од присоединета подружница	27.037	-
Прилив / одлив од вложувања расположливи за продажба	446	-25.036
Нето парични текови од инвестициони активности	59.683	88.587
В. Парични текови од финансиски активности		
Одлив од долгочини обврски	-40.649	-213.119
Одлив од краткорочни финансиски обврски	-90.522	-82.645
Откупени сопствени акции	-	-155
Исплатени награди	-15.648	-11.947
Исплатени дивиденди	-8.822	-28.621
Нето парични текови од финансиски активности	-155.641	-336.487
ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	6.861	40.561
Парични средства на почетокот на годината	135.177	94.616
Парични средства на крајот на годината	142.038	135.177

**Белешките содржани од страна 11 до 40 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ГРУПАТА ФЕРШПЕД

1.1. Акционерското друштво за меѓународна и внатрешна шпедиција со јавни и царински складишта ФЕРШПЕД Скопје основано е и работи во Република Северна Македонија. Скратениот назив на Друштвото гласи: ФЕРШПЕД АД Скопје.

Основни дејности што ги обавува ФЕРШПЕД АД Скопје се: шпедиција, угостителство, јавни и царински складишта и трговија со мешовити стоки.

1.2. Акционерската главнина на ФЕРШПЕД АД Скопје се состои од 18.113 обични акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 37.400 денари.

Акционери со учество од и над 5% во издадените акции на ФЕРШПЕД АД Скопје на 31.12.2020 година се: Макошпед АД Скопје 19,65% (12,90% на 31.12.2019 година); Драган Наков 11,83% (11,83% на 31.12.2019 година), Сашо Наков 11,04% (11,04% на 31.12.2019 година) и Европа АД Скопје 8,36% (8,17% на 31.12.2019 година).

На 31.12.2020 година ФЕРШПЕД АД Скопје има откупено 1.810 обични акции или 9,993% од акционерската главнина (1.810 обични акции на 31.12.2019 година или 9,993% од акционерската главнина).

1.3. Седиштето на Друштвото е на ул. Македонија бр. 11а, Скопје.

1.4. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје, покрај матичното друштво, ја сочинуваат повеќе друштва во мнозинска сопственост, и тоа:

процент на учество на ФЕРШПЕД АД Скопје	31.12.2020	31.12.2019
СКОВИН АД Скопје	95,198%	96,693%
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	57,930%	57,930%
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	73,503%	73,503%
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	99,981%	99,981%
ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје	-	100%
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	100%	100%
ФЕРАГЕНТ ДОО Бар	100%	100%
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	100%	100%

Во текот на 2019 година ФЕРШПЕД АД Скопје преку ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје се стекна со учество од 99,666% во МЕПКОМ ДОО Скопје.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

- ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА се бави со издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп и со продажба на трговски стоки.
- ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид се бави со хотелиерство и угостителство.
- ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје се бави со тргување со хартии од вредност во свое име, како и во име и за сметка на своите клиенти.
- ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун е регистриран за дејности на други агенции за транспорт;
- ФЕРАГЕНТ ДОО Бар е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот;
- ФЕРТРАДЕ ДОО Белград е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот;
- МЕПКОМ ДОО Скопје е регистриран за извршување на друга трговија на мало во неспецијализирани продавници.
- СКОВИН АД Скопје произведуваше наливно и флаширано вино, како и грозје.
- ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје извршуваше дејност на товарен патен транспорт.

Поради неможност СКОВИН АД Скопје да остварува позитивни финансиски резултати, како и поради остварените акумулирани загуби матичното друштво ФЕРШПЕД АД Скопје во 2019 година одлучи да не продолжи со финансиска поддршка неопходна да се обезбеди континуитет во работењето на СКОВИН АД Скопје. На 31.12.2020 година во Сковин нема вработени лица на неопределено работно време.

На почетокот на 2020 година извршено е припојување на ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје кон матичното друштво ФЕРШПЕД АД Скопје.

1.6. Бројот на вработени во Групата ФЕРШПЕД АД Скопје на 31 декември е прикажан во табелата што следи:

Број на вработени на 31 декември	2020	2019
ФЕРШПЕД АД Скопје	297	332
СКОВИН АД Скопје	2	6
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	6	7
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	132	150
ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје	-	-
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	2	2
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	4	4
ФЕРАГЕНТ ДОО Бар	1	1
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	1	1
МЕПКОМ ДОО Скопје	-	-
ВКУПНО ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје	445	503

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Прописи

Финансиските извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се подготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување што се објавени во Правилникот за водење на сметководство во Службен весник на Република Македонија број 159 од 29 декември 2009 година, а применливи се од 01 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено. Таму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршеното прикажување во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на методот на набавна вредност, како и врз основа на објективна (пазарна) вредност за вложувањата наменети за тргување и вложувањата расположливи за продажба за друштвата кои котираат на Берза.

2.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Групата ќе продолжи да работи во докладна иднина.

2.4. Принципи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се презентирани како да сочинуваат едно друштво. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје го опфаќа матичното друштво ФЕРШПЕД АД Скопје, како и неговите друштва во мнозинска сопственост (подружници) СКОВИН АД Скопје, ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје, ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид, ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје, ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун, ФЕРАГЕНТ ДОО Бар, ФЕРТРАДЕ ДОО Белград и МЕПКОМ ДОО Скопје.

Друштвата во мнозинска сопственост се правни лица под контрола на матичното друштво. Контролата претставува моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на друго друштво од страна на матичното друштво.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Вложувањето на Матичното друштво во друштвата во мнозинска сопственост, како и уделот на Матичното друштво во главнината на друштвата во мнозинска сопственост сразмерно на вложувањето се елиминирани при консолидацијата. При консолидацијата, во извештајот за финансиска состојба, се исклучени и меѓусебните долгочарни и краткорочни побарувања и обврски и финансиските вложувања и обврски. Делот на капиталот што им припаѓа на останатите акционери во акционерскиот капитал и основната главнина на друштвата во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје се прикажани како неконтролирано (малцинско) учество.

Во консолидираниот биланс на успех извршени се елиминацији на меѓусебно остварените приходи и расходи, како и на приходите по основ на дивиденди исплатени од подружниците спрема матичното Друштво. Учество на малцинските акционери во добивката на Групата е презентирано одделно од добивката на Групата.

2.5. Користење на сметководствени проценки и расудувања

При подготвувањето на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случаувања.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики се конзистентно применети во текот на презентираните периоди.

3.1. Политика на евидентирање на приходите

Приходите од продажба на производи, стоки и услуги се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат во моментот на нивната испорака и прифаќање од страна на купувачите. Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугите имајќи го во предвид степенот на завршеност на услугата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.2. Приходи од камати

Кamatите настанати по основ на побарувања од деловните односи и пласмани се исказуваат како приходи од камати во рамките на финансиските приходи. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.3. Расходи за камати

Кamatите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловните односи се исказуваат како расходи за камати во рамките на финансиските расходи. Расходите за камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.4. Приходи по основ на вложувања расположливи за продажба

Приходите по основ на вложувањата расположливи за продажба се исказуваат во билансот на успехот како приходи во рамките на финансиските приходи. Тие се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за нивно примање.

3.5. Тековно и инвестиционо одржување

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на недвижностите, постројките и опремата се евидентираат на товар на расходите на работење во пресметковниот период кога ќе настанат.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

3.6. Недвижности, постројки и опрема

Набавките на недвижностите, постројките и опремата во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се состои од фактурната вредност, зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа недвижностите, постројките и опремата се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Нето ефектот од ревалоризацијата е евидентиран како ревалоризациона резерва. Последна ревалоризација Групата изврши во 2003 година.

Недвижностите, постројките и опремата се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот целосен отпис.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Позитивната разлика настаната при продажба на недвижностите, постројките и опремата се книжи како добивка во рамките на останатите приходи од работење, а негативната разлика се книжи како загуба во рамките на останатите расходи од работење. Неотписаната вредност на расходуваните недвижности, постројки и опрема се книжи на товар на останатите расходи од работење.

3.7. Амортизација

Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба.

Стапките што се применуваат за амортизација на недвижностите, постројките и опремата што ги поседува Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се како што следи:

Градежни објекти	1 - 10%
Производна опрема	7 - 10%
Патнички моторни возила, возила на моторен погон и приклучни уреди	16,5 - 25 %
Компјутерска опрема и телекомуникациска опрема	16,5 - 25%
Мебел, деловен инвентар, опрема за затоплување, вентилација и за одржување на канцелариски и други простории, канцелариски и друг мебел, како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20%
Останата неспомната опрема	10%
Повеќегодишни лозови насади	5%
Нематеријални средства	15 - 20%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

3.8. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценстата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивната продажба на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поединечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.9. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба во билансот на состојба се класифицираат во рамките на долгорочните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојба. Промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентира во рамките на капиталот на позицијата останати резерви. Кога намалувањето на објективната вредност на финансиско средство расположливо за продажба е признаено во останатата сеопфатна добивка и постои објективен доказ дека средствот е обезвреднето, акумулираната загуба која е признаена во останатата сеопфатна добивка се рекласификува во добивката или загубата во годината. Значително или продолжено намалување на објективната вредност на вложување во сопственички инструмент под неговата набавна вредност е објективен доказ за обезвреднување. Вложувањата расположливи за продажба за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност, намалени за евентуално нивно обезвреднување поради стечај, ликвидација или други релевантни индикатори.

Во моментот на продажба на вложувањата расположливи за продажба, акумулираниот износ во капиталот што произлегува од промена на вредноста се евидентира во билансот на успех.

3.10. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната или цената на чинење и нето реализацијоната вредност. Набавната вредност на залихите ги вклучува сите трошоци за нивна набавка и другите трошоци направени залихите да се доведат до нивната сегашна состојба. Цената на чинење ги опфаќа директните трошоци за сировини и материјали, трошоците за плати на производните работници и производните општи трошоци. Нето реализациона вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.11. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните производи, стоки и услуги, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикатори кои се користат при проценката на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, како и стечај или ликвидација на купувачите. Последователната наплата на претходно отписаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.12. Вложувања во хартии од вредност за тргувanje

Вложувањата во хартии од вредност за тргуване се класифицираат во рамките на тековните средства во билансот на состојба. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата за тргуване се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата за тргуване се признаваат во билансот на успех во рамките на останатите оперативни приходи, односно расходи.

3.13. Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на жиро сметки во банките, девизни сметки во банките, денарска и девизна благајна, депозити во банки со рок на доспевање пократок од 90 дена и други парични средства.

**3.14. Пресметка на странските средства за плаќање и
сметководствен третман на курсните разлики**

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се исказуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Северна Македонија на денот на извештајот за финансиската состојба.

Позитивните и негативните курсни разлики кои настануваат при исказувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настануваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се исказуваат во билансот на успех како дел од финансиските приходи, односно од финансиските расходи.

3.15. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирана добивка

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од матичното друштво и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (трезорски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Групата.

Законски резерви

Законските резерви ги сочинуваат резервите формирани со распределба на дел од нето добивката на Друштвото. Овие резерви можат да бидат употребени за покривање на исказана загуба во работењето на Друштвото.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Ревалоризациона резерва

Ревалоризациона резерва произлегува од ревалоризацијата на недвижностите, постројките и опремата пред 1 јануари 2005 година, датумот на премин кон новите сметководствени стандарди. Ефектот на ревалоризацијата се внесуваше во ревалоризациона резерва. Оваа резерва не е на располагање на акционерите.

Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

3.16. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачите се исказуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

3.17. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгочрни и краткорочни кредити. Делот од долгочрните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на билансот на состојбата се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

3.18. Данок на добивка

Согласно измените во даночната регулатива, основа за пресметување на данок на добивка од 2014 година е добивката пред оданочување пресметана според сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за пропишаните даночни ослободувања.

Во периодот 2009 - 2013 година основа за пресметка на данокот на добивка беа повеќе видови расходи кои не се признаваа за целите на оданочувањето, т.н. даночно непризнаени расходи. Данок на добивка се плаќаше и се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи за 2009 - 2013 година.

Стапката на данокот на добивка во Република Северна Македонија изнесува 10% (10% и во 2019 година).

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.19. Користи за вработените

Придонеси за вработените

Групата во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основица за пресметка на придонесите претставува бруто платата. Групата плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање

Групата, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Групата нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што износот е нематеријален за финансиските извештаи.

3.20. Резервирања

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Групата има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настан и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

3.21. Неизвесни обврски и неизвесни средства

Неизвесни обврски се можни обврски што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Неизвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Групата. Неизвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Во своето работење Групата е изложена на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (rizik од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликвидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Управниот одбор. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се искајани во странски валути. Групата користи и долгорочни кредити деноминирани во странска валута.

Групата не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Северна Македонија. Поради тоа, Групата е изложена на ризик поврзан со можните флуктуации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје е изложена на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба затоа што овој вид на ризик е надвор од контрола на Групата.

4.2. Кредитен ризик

Групата е изложена на кредитен ризик во случај купувачите на нејзините производи да не можат да ги извршат своите обврски спрема Групата.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи со умерени салда, што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

4.3. Ризик од промени на каматните стапки

Групата е изложена на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова ја изложува Групата на можен ризик од промени на каматните стапки.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

4.4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Групата нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Групата нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

4.5. Ризик од финансирање

Групата го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост на Групата.

4.6. Даночен ризик

Македонската даночна регулатива е подложна на промени и различни толкувања. Даночните власти во Република Северна Македонија можат во период од 5 години од датумот на поднесениот даночен извештај да извршат контрола и да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Групата нема сознанија за околности кои би можеле да доведат до значајни материјални даночни обврски, освен оние што се евидентирани во финансиските извештаи на Групата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

5.1. Ризик од финансирање

Ризикот од финансирање прикажан преку показателот на кредитната задолженост е како што следи:

во илјади денари	2020	2019
Обврски по кредити и позајмици	68.691	197.724
Парични средства	-142.038	-135.177
Нето обврски по кредити и позајмици	-73.347	62.547
Капитал и резерви	2.142.577	2.228.153
% на кредитна задолженост	0,00%	2,81%

Групата ФЕРШПЕД на 31.12.2020 не е нето кредитно задолжена поради тоа што паричните средства се значително поголеми од износот на обврски по кредити и позајмици.

5.2. Ризик од промена на девизните курсеви

Групата влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари. Поради тоа, Групата е изложена на ризик од промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2020 и 2019 година по валути е како што следи:

во илјади денари	Средства		Обврски	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	56.201	151.943	122.510	191.084
УСД	763	2.701	461	516
	56.964	154.644	122.971	191.600

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Сензитивна анализа

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на македонскиот денар за 10% во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	Зголемување 10%		Намалување 10%	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	-6.631	-3.914	6.631	3.914
УСД	30	219	-30	-219
	<u>-6.601</u>	<u>-3.696</u>	<u>6.601</u>	<u>3.696</u>

5.3. Ризик од промена на каматните стапки

Групата се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2020	2019
Финансиски средства		
Некаматоносни		
Парични средства	142.038	135.177
Побарувања од купувачи	209.481	346.068
Останати побарувања	23.955	10.678
Побарувања за дадени позајмици	7.542	14.027
Долгорочни финансиски средства	55	5.155
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	<u>394.667</u>	<u>483.441</u>
	777.738	994.546
Каматоносни со фиксна камата		
Парични средства	-	-
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Депозити во банки	<u>-</u>	<u>93.250</u>
	-	93.250
Каматоносни со променлива камата		
Парични средства	-	-
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Депозити во банки	<u>4.768</u>	<u>4.766</u>
	4.768	4.766
	782.506	1.092.562
Финансиски обврски		
Некаматоносни		
Обврски спрема добавувачи	207.231	292.287
Обврски за позајмици	7.620	-
Останати тековни и долгорочни обврски	<u>58.681</u>	<u>81.544</u>
	273.532	373.831
Каматоносни со променлива камата		
Обврски по кредити	<u>5.690</u>	<u>100.822</u>
	5.690	100.822
Каматоносни со фиксна камата		
Обврски по кредити	<u>53.297</u>	<u>96.902</u>
	53.297	96.902
	332.519	571.555

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за еден процентен поен на каматните стапки на дадените депозити и неотплатените кредити. Анализата е направена на салдата на депозити и неотплатени кредити на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	зголемување		намалување	
	2020	2019	2020	2019
Дадени депозити и кредити	48	48	-48	-48
Земени кредити	-57	-1.008	57	1.008
	-9	-961	9	961

5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела дава приказ на роковите за плаќање на финансиските обврски на Групата со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година:

31.12.2020 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	10.994	5.389	12.219	38.005	66.607
Обврски спрема добавувачи	207.231	-	-	-	207.231
Останати краткорочни и долгорочни обврски	56.597	-	-	2.084	58.681
	274.822	5.389	12.219	40.089	332.519

31.12.2019 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	9.817	64.773	44.534	78.600	197.724
Обврски спрема добавувачи	292.287	-	-	-	292.287
Останати краткорочни и долгорочни обврски	79.406	-	-	2.138	81.544
	381.510	64.773	44.534	80.738	571.555

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела дава приказ на старосната структура на финансиските средства на Групата со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година:

31.12.2020 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	142.038	-	-	-	142.038
Побарувања од купувачи	165.982	5.122	3.048	35.329	209.481
Останати краткор. побарув.	20.607	396	268	2.684	23.955
Останати долгор. побарув.	-	-	-	55	55
Побарувања за позајмици	2.888	-	-	4.654	7.542
Депозити во банки	4.768	-	-	-	4.768
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	-	-	-	394.667	394.667
	336.283	5.518	3.316	437.389	782.506

31.12.2019 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	135.177	-	-	-	135.177
Побарувања од купувачи	273.703	24.590	14.589	33.186	346.068
Останати краткор. побарув.	7.189	269	95	3.125	10.678
Останати долгор. побарув.	-	-	-	5.155	5.155
Побарувања за позајмици	61	106	274	13.586	14.027
Депозити во банки	98.016	-	-	-	98.016
Вложувања во подружници, придружени друштва и расположливи за продажба	-	-	-	483.441	483.441
	514.146	24.965	14.958	538.493	1.092.562

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

во илјади денари	2020	2019
Приходи од продажба на домашен пазар	3.202.654	3.738.315
Приходи од продажба на странски пазар	176.448	315.267
Вкупно	3.379.102	4.053.582

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2020	2019
Приходи од отпис на обврски	10.444	1.398
Приходи од вишоци	1.256	2.245
Приходи од наплатени отпишани побарувања	532	2.770
Приходи од субвенции и државна финансиска поддршка	16.301	22
Добивка од продажба на недвижности и опрема	13.713	27.656
Приходи од надомест на штети	3.845	2.746
Останато	4.687	4.109
Вкупно	50.778	40.946

8. ПРОМЕНА НА ВРЕДНОСТА НА ЗАЛИХИТЕ НА ГТОВИ ПРОИЗВОДИ И ПРОИЗВОДСТВО ВО ТЕК

во илјади денари	2020	2019
Состојба на почетокот на годината	7.621	515.909
Состојба на крајот на годината (без ефект од кусоци и вишоци и прекнижувања)	73	378.743
Промена на вредноста на залихите	-7.548	-137.166

9. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

во илјади денари	2020	2019
Потрошени суровини и материјали	34.391	98.943
Потрошени резервни делови и ситен инвентар	2.622	4.492
Вкупно	37.013	103.435

10. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	2020	2019
Бруто плати	219.369	302.594
Други надометоци за вработените	9.256	12.551
Вкупно	228.625	315.145

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

11. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2020	2019
Енергија	29.464	50.989
Транспортни трошоци	667.115	763.362
Услуги за одржување и заштита	10.175	16.877
Трошоци за царина	2.060.091	1.924.258
Закупнина	3.340	8.086
Трошоци за вода и смет	10.069	12.311
Даноци и други давачки независни од финансискиот резултат	6.718	8.066
Трошоци за договор за дело	4.886	5.073
Премии за осигурување	2.719	4.148
Трошоци за репрезентација, реклама и спонзорства	11.621	14.320
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи и останати краткорочни побарувања	7.736	24.197
Вредносно усогласување на краткор. финансиски влож.	-	-
Банкарски услуги	6.822	9.358
Загуба /неотпишана вредност на продадени, расходувани и вредносно усоглас. основни средства	14.045	14.283
Трошоци и надоместоци за органите на управување	8.199	7.314
Трошоци за вработени преку агенција за вработување	2.382	6.180
Трошоци за информатичко софтверски услуги	5.120	4.996
Судски, адвокатски и нотарски трошоци	2.443	1.559
Расходи за провизии и попусти	4.282	4.631
Расходи за кусоци, кало, растур	72	9.977
Останати оперативни расходи	16.810	34.479
Вкупно	2.874.109	2.924.464

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

12. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ / РАСХОДИ

во илјади денари	2020	2019
Приходи од камати	1.218	3.567
Позитивни курсни разлики	1.320	1.216
Дивиденди	4.298	12.925
Останати финансиски приходи	13	-
Вкупно финансиски приходи	6.849	17.708
Расходи за камати	-3.223	-12.879
Негативни курсни разлики	-1.045	-1.280
Вредносно усогласување, отпис и загуба од продажба на вложувања расположливи за продажба	-	-
Останати финансиски расходи	-2	-7
Вкупно финансиски расходи	-4.270	-14.166
Нето финансиски приходи / расходи	2.579	3.542

13. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	2020	2019
Заработка која им припаѓа на имателите на обични акции (во илјади денари)	6.985	17.731
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	16.303	16.303
Основна заработка по акција во денари	428	1.088

Основната заработка по акција се пресметува со делење на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондериралиот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината. Поради фактот дека ФЕРШПЕД АД Скопје нема издадено приоритетни акции целата добивка по оданочување припаѓа на имателите на обични акции.

Разводната заработка по акција не е пресметана затоа што ФЕРШПЕД АД Скопје нема издадено разводнувачки потенцијални обични акции.

14. ОСНОВНИ СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните и нематеријалните средства и нивната исправка на вредноста се како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2020 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Инвестиц. опрема	Повеќегод. во тек насади	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност						
Состојба 01.01.2020						
Нови набавки	13.417	19.240	175.825	-	450	208.932
Пренос од инвестиции	28.886	11.838	-40.724	-		0
Основни средства од припоена подружница	9.224	-	-	-		9.224
Ревалоризација	3.854	-	-	-		3.854
Курсни разлики	32	8	-	2		42
Расходување и продажба	-211.561	-135.634	-	-457	-347.652	-16.445
Прекнижув. и усогласув.	-13.302	13.302	-		0	
Состојба 31.12.2020	2.432.661	911.582	154.212	0	7.568	3.506.023
Исправка на вредност						
Состојба 01.01.2020						
Амортизација	34.675	27.365	-	-	303	1.929.660
Основни средства од припоена подружница	-	-	-	-		62.040
Ревалоризација	-2.745	-	-	-		-2.745
Курсни разлики	4	8	-	-		12
Расходување и продажба	-93.698	-115.030	-	-	-	-208.728
Прекнижув. и усогласув.	-711	709	-	-		-2
Состојба 31.12.2020	972.057	807.877	-	0	303	1.780.237
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2020						
	1.460.604	103.705	154.212	0	7.265	1.725.786
						623

2019 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Инвестиц. опрема	Повеќегод. во тек насади	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност						
Состојба 01.01.2019						
Нови набавки	1.196	14.986	37.483	-	-	53.665
Пренос од инвестиции	16.029	15.862	-31.891	-		0
Состојба од припоена под.	2.249	101	-	-	2.350	-
Курсни разлики	-1	-	-	-	-	-1
Расходување и продажба	-862	-172.603	-	-152.441	-	-325.906
Прекнижув. и усогласув.	-1	-	-	-	-	-1
Состојба 31.12.2019	2.602.111	1.002.828	19.111	0	7.573	3.631.623
Исправка на вредност						
Состојба 01.01.2019						
Амортизација	35.143	28.667	-	105.873	270	2.024.890
Сост. од припоена подр.	997	101	-	4.702		68.512
Курсни разлики	-	1	-	-	1.098	-
Расходување и продажба	-732	-53.568	-	-110.575	-	-164.875
Прекнижув. и усогласув.	1	-	-	33		34
Состојба 31.12.2019	1.034.532	894.825	-	0	303	1.929.660
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2019						
	1.567.579	108.003	19.111	0	7.270	1.701.963
						4.986

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Како обезбедување за повлечени кредити од банки под хипотека се дадени следните градежни објекти на Групата:

- деловен простор во Маџари на КП 1056 со површина од 14.305 метри квадратни, со проценета вредност од 4.292 илјади евра;
- деловен простор во Маџари на КП 1050 со површина од 14.580 метри квадратни, со проценета вредност од 4.500 илјади евра;
- деловен простор на ул. Македонија бр. 11а Скопје со површина од 3.927 метри квадратни и земјиште под зграда од 492 метри квадратни. Сметководствената вредност на заложениот недвижен имот изнесува 100.831 илјади денари.
- недвижен имот во место Лагадин со површина од 11.682 метри квадратни со земјиште под зграда од 4.055 метри квадратни и дворно место од 16.923 метри квадратни, со вкупна проценета вредност од 11.099 илјади евра;
- недвижен имот - Хотел Маврово кој се состои од градежен објект од 902 метри квадратни и земјиште со површина од 1.011 метри квадратни со вкупна проценета вредност од 503 илјади евра.

15. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ И ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

во илјади денари	2020	2019
15.1. Вложувања во подружници што не се консолидирани	-	-
15.2. Вложувања во придружени друштва	301.655	301.655
- Европа АД Скопје, учество од 24,99%	301.655	301.655
- Останати	-	-
ВКУПНО	301.655	301.655

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

16. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

во илјади денари	2020	2019
16.1. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. берза на подсегментот берзанска котација	77.509	77.216
- во банки	-	-
- во трговски друштва	77.509	77.216
- во државни обврзници	-	-
16.2. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. берза на подсегментот задолжителна котација	1.206	0
- во банки	-	-
- во трговски друштва	1.206	-
- во државни обврзници	-	-
16.2. Вложувања некотирани на Берза	14.297	104.570
- Ултимус ДОО Скопје (50,16% на 31.12.2019)	-	90.273
- во други трговски друштва	14.297	14.297
ВКУПНО	93.012	181.786

На почетокот на 2020 година извршено е присоединување на Ултимус ДОО Скопје кон подружницата ХОТЕЛИ МЕТРОПОЛ АД Охрид.

17. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	2020	2019
Побарувања за продаден удел	-	5.000
Побарувања по основ на долгочарна гаранција	1.859	1.853
Побарувања по станбени кредити	55	103
Останато	-	52
Вкупно	1.914	7.008

18. ЗАЛИХИ

во илјади денари	2020	2019
Материјали	8.908	12.552
Резервни делови, ситен инвентар и амбалажа	57	74
Производство во тек	-	-
Готови производи	-	7.621
Трговски стоки	6.122	7.397
Вкупно	15.087	27.644

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

19. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

во илјади денари	2020	2019
Побарувања од купувачи во земјата	220.742	331.337
Побарувања од купувачи во странство	63.043	94.972
Вкупно побарувања од купувачи - бруто	283.785	426.309
Исправка на вредност	-74.304	-80.241
Вкупно побарувања од купувачи - нето	209.481	346.068

20. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

во илјади денари	2020	2019
Побарувања за повеќе платени даноци и други побарувања од државата	12.284	5.114
Побарувања од вработените	2.233	2.791
Побарувања по камати	140	0
Однапред платени и пресметани трошоци и пресметани приходи (АВР)	5.564	3.521
Побарувања за аванси и депозити	0	0
Побарувања по цесии	8.287	1.945
Останати краткорочни побарувања	1.011	827
Вкупно	29.519	14.198

21. ПОБАРУВАЊА ЗА КРАТКОРОЧНИ ПОЗАЈМИЦИ И ДЕПОЗИТИ

во илјади денари	2020	2019
Позајмици на подружници што не се консолидираат	0	0
Позајмици на неповрзани субјекти	4.510	12.975
Депозити во банки	4.768	98.016
Останато	3.032	1.052
Вкупно	12.310	112.043

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	2020	2019
Жиро сметки	134.933	55.521
Благајна	1.654	3.603
Девизни сметки	5.208	75.541
Девизна благајна	243	512
Депозити во банки со краток рок на доспевање	-	-
Други парични средства	-	-
Вкупно	142.038	135.177

23. НЕКОНТРОЛИРАЧКО УЧЕСТВО

во илјади денари	2020	2019
Состојба на почетокот на годината	257.513	280.769
Ефект од промени во капиталот и резервите (акумулираната добивка / загуба и резервите) и промена во малцинското учество	-4.317	-33.798
Неконтролирачко учество во добивката/загубата	-6.408	10.542
Неконтролирачко учество во друга сопственост на добивка	-	-
Промени во текот на годината	-10.725	-23.256
Состојба на крајот на годината	246.788	257.513

Неконтролирачко учество е учеството на останатите акционери и содружници во акционерскиот капитал, содружничкиот капитал и останатите ставки од капиталот и резервите на друштвата што се во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје или на неговите подружници.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

24. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари

	2020	2019
Охридска банка АД Скопје	-	57.191
Халк банка АД Скопје	53.297	13.416
Шпаркассе банка Македонија АД Скопје	-	46.802
Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје	7.380	-
Претплати	-	-
Вкупно	60.677	117.409
Намалено за обврските со доспеаност за плаќање до една година	-22.672	-38.809
Долгорочни кредити со доспеаност за плаќање над една година	38.005	78.600

25. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари

	2020	2019
Обврски за примени депозити	2.084	2.138
Останато	-	-
Вкупно	2.084	2.138

26. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

во илјади денари

	2020	2019
Обврски спрема добавувачи во земјата	139.176	233.252
Обврски спрема добавувачи во странство	68.055	59.035
Обврски спрема добавувачи за нефактурирани стоки	-	-
Вкупно	207.231	292.287

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

27. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2020	2019
Обврски за даноци	2.807	18.656
Обврски за туристичка такса	3	2.434
Обврски за бруто плати	17.084	22.349
Обврски за дивиденди и награди	2.315	1.690
Обврски за камати	472	414
Обврски по цесии	30.832	29.018
Обврски за аванси	4.634	4.314
Пресметани приходи	6.485	-
Пресметани трошоци и однапред наплатени приходи	50.816	39.492
Останато	3.084	3.073
Вкупно	118.532	121.440

Од вкупниот износ на сметката пресметани трошоци и однапред наплатени приходи (ПВР), 43.759 илјади денари (33.873 илјади денари на 31.12.2019 година) се по основ на одложено плаќање на царина и царински давачки кои доспеваат за плаќање во наредната година до 10 јануари. Овие плаќања се покриени со банкарска гаранција.

28. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2020	2019
Обврски по краткорочни кредити		
Халк банка АД Скопје	-	55.100
Обврски спрема останати кредитори	5.930	25.215
Вкупно	5.930	80.315
Тековна доспеаност на долгорочни кредити	22.672	38.809
ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	28.602	119.124

29. САЛДА И ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите што произлегуваат од односите помеѓу поврзаните субјекти (матичното друштво и подружниците, и подружниците меѓусебе), а што се елиминирани во консолидираните финансиски извештаи.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2020	2019
Вложувања во подружници		
- Сковин АД Скопје	-	-
- Хотели Метропол АД Охрид	177.479	177.479
- Лотарија на Македонија АД Скопје	203.258	203.258
- Фершпед Брокер АД Скопје	32.667	32.667
- Фершпед транс ДООЕЛ Скопје	-	12.756
- Еуротрайдинг ДООЕЛ Солун	5.732	5.732
- Ферагент ДОО Бар	66	66
- Фертрайде ДОО Белград	250	249
Вкупно елиминирани вложувања во подружници	419.452	432.207
Елиминирани набавки на основни средства од претходни години, со ефектот од пресметаната амортизација	-	-
Елиминирани набавки на основни средства од тековната година	-	-
Елиминирани вложувања расположливи за продажба	-	1.206
Вкупно елиминирани нетековни средства	419.452	433.413
Побарувања од купувачи	125.502	127.726
Останати краткорочни побарувања	22.875	20.273
Краткорочни финансиски средства	298.437	317.905
Вкупно елиминирани тековни средства	446.814	465.904
Обврски спрема добавувачи	125.502	127.726
Останати краткорочни обврски	22.875	20.273
Краткорочни финансиски обврски	298.437	317.905
Вкупно елиминирани тековни обврски	446.814	465.904
Приходи од продажба	38.329	88.353
Добивка од продажба на основни средства	-	-17.643
Добивка од продажба на вложувања расположливи за продажба	-	-
Приходи од дивиденди	5.701	-
Приходи од камати	71	1.059
Вкупно елиминирани / докнижени приходи	44.101	71.769
Потрошени материјали	-	3.817
Набавна вредност на трговски стоки	10.801	43.165
Транспортни трошоци	17.732	25.383
Наемници	2.989	7.534
Останати расходи од работење	6.807	8.454
Вредносно усогласување на вложувања расположливи за продажба	-	-
Амортизација	-	779
Расходи за камати	71	1.059
Вкупно елиминирани расходи	38.400	90.191

Во консолидираните финансиски извештаи вклучени се и средствата и обврските на индиректно поседуваната подружница МЕПКОМ ДОО Скопје чиј што влог има книgovodstvena vrednost od 107.213 iljadi denari.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Во продолжение се дадени салдата и трансакциите што произлегуваат од односите на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје со придружното друштво ЕВРОПА АД Скопје.

во илјади денари	2020	2019
Вложувања во Европа АД Скопје (белешка 15)	301.655	301.655
Побарувања од купувачи	39	71.525
Останати краткорочни побарувања (аванси, цесии)	1.099	53
Обврски спрема добавувачи	894	1.911
Обврски за позајмици	5.690	-
Приходи од продажба на стоки и услуги	57.053	312.534
Набавки на стоки и услуги	1.209	1.316
Расходи за камати	49	-

30. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при прикажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

во денари	2020	2019
EUR	61,6940	61,4856
USD	50,2353	54,8516

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Со состојба 31 декември 2020 година побарувањата по судските постапки покренати против Групата изнесуваат 24.575 илјади денари (20.001 илјади денари на 31.12.2019 година). Раководството на Групата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Иако исходот на судските постапки не може да се утврди со сигурност, раководството смета дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

Групата на 31.12.2020 година има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон повеќе доверители во износ од 508.058 илјади денари (524.185 илјади денари на 31.12.2019 година).

ГРУПА ФЕРИПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

32. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЧКИОТ ПЕРИОД

По датумот на известувачкиот период не се случиле настани што треба да се обелоденат во овие финансиски извештаи.